

9

D E K R E T

z dnia 17 stycznia 1945 r.

w sprawie zmiany dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) Rada Ministrów postanawia a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. W dekrete Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. Nr 4, poz. 17) wprowadza się następujące zmiany:

1. zdanie trzecie ust. (1), art. 1 — skreśla się.

2. pkt a) ust. (2) art. 1-go otrzymuje brzmienie:

„a) upełnorolnienie istniejących gospodarstw karłowatych, małorolnych i średniorolnych“;

3. pkt c) ust. (2) art. 1-go — skreśla się część zdania, od wyrazu „kolonii“ aż do końca;

4. po punkcie d) ust. (2) art. 1-go wprowadza się nowy punkt e), w następującym brzmieniu:

„e) zarezerwowanie odpowiednich terenów pod rozbudowę miast, kolonii mieszkaniowych i ogródków działkowych oraz terenów na potrzeby wojskowe, komunikacji publicznej lub melioracji“;

5. W art. 2 ust. (1), zdanie 1 — skreśla się wyrazy:

„o charakterze rolniczym“;

6. pkt b) ust. (1) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„b) będące własnością obywateli Rzeszy Niemieckiej nie-Polaków i obywateli polskich narodowości niemieckiej“;

7. w punkcie c), ust. (1), art. 2 po wyrazach:

„zdradę stanu“, dodaje się wyrazy „za dezercję lub uchylanie się od służby wojskowej“ oraz w końcu tegoż punktu dodaje się dalsze zdanie o treści:

„oraz w dekrete Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 30 października 1944 r. o ochronie Państwa (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 50)“;

8. ust. (2) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„(2) nieważne są wszelkie prawne lub fizyczne działy nieruchomości ziemskich wymienionych w art. 2, ust. (1) pkt e, dokonane po dniu 1 września 1939 r.“;

9. ust. (3) art. 2 skreśla się;

10. w art. 6 wyrazy „do 25 września 1944 r.” zastępuje się wyrazem „niezwłocznie“;

11. art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. Delegowani przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych pełnomocnicy, po objęciu zarządu (art. 6) sporządzają przy współudziale komitetów folwarcznych dokładny spis objętych nieruchomości wraz z inwentarzem, dokonują zabezpieczenia tychże oraz usuwają w terminie 3-dniowym dotychczasowych właścicieli“;

12. art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8 (1) Dla współdziałania z organami państwowymi i fachowymi przy przeprowadzaniu reformy rolnej powołuje się wojewódzkich, powiatowych i gminnych pełnomocników, gminne komisje reformy rolnej oraz komisje podziału ziemi.

(2) Pełnomocników wojewódzkich oraz ich zastępców mianuje Minister Rolnictwa i Reform Rolnych.

(3) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych ustali w rozporządzeniu wykonawczym sposób powołania pełnomocników powiatowych i gminnych, gminnych komisji reformy rolnej i komisji podziału ziemi oraz zakres ich działania“;

13. art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. Gminne komisje reformy rolnej przeprowadzą niezwłocznie po ich powołaniu spisy uprawnionych do korzystania z reformy rolnej na podstawie art. 1, ust. (2) pkt a) i b).“;

14. art. 10 otrzymuje brzmienie:

„Art. 10 (1) Po przeprowadzeniu czynności wymienionych w art. 7 i 9 powiatowy pełnomocnik do wykonania reformy rolnej dokona przy współudziale fachowych czynników, delegowanych przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych oraz gminnych pełnomocników reformy rolnej faktycznego podziału ziemi.

(2) Pierwszeństwo do korzystania z reformy rolnej spośród uprawnionych kandydatów przysługuje żołnierzom Wojska Polskiego, inwalidom obecnej wojny oraz uczestnikom walk o Polskę demokratyczną.

(3) Wyłączone od korzystania z reformy rolnej są osoby, skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwa, wymienione w dekretach powołanych w art. 2, ust. (1), pkt c).

(4) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych określi w rozporządzeniu wykonawczym czynności formalno-prawne, jakich należy dopełnić w związku z dokonaniem podziałem ziemi“;

15. art. 11 skreśla się;

16. art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Art. 12 (1) Inwentarz żywy i martwy, przejęty z gospodarstw parcelowanych, zostanie rozdzielony między nowoutworzone gospodarstwa dla bezrolnych po uprzednim zaspokojeniu potrzeb gospodarstw, wyłączonych na podstawie art. 16. Podziałowi nie podlega żywy inwentarz zarodowy oraz część inwentarza martwego, która nie może być racjonalnie wykorzystana w nowoutworzonych gospodarstwach jednostkowych.

(2) Podziału dokonają gminne komisje reformy rolnej“;

17. w art. 13 ust. 1 po wyrazie „karłowate” dodaje się wyrazy „małorolne i średniorolne” oraz skreśla się część zdania od wyrazów „przy czym” aż do końca, zaś ust. (2) otrzymuje brzmienie następujące:

„(2) Obszar ten dla gospodarstw nowoutworzonych w zasadzie nie może wynosić więcej niż 5 ha ziemi średniej jakości, a dla gospodarstw ogrodniczo-warzywniczych nie może przekraczać 2 ha“;

18. art. 14 otrzymuje brzmienie:

„Art. 14 (1). Gospodarstwa utworzone na podstawie niniejszego dekretu nie mogą być w całości lub w części dzielone, sprzedawane, wdzierżawiane i zastawiane.

(2) W wyjątkowych wypadkach, szczególnie zasługujących na uwzględnienie, zezwoleń na czynności wymienione w ust. (1) udzielają gminne rady narodowe.

(3) Uchwała gminnej rady narodowej w tym przedmiocie wymaga zatwierdzenia przez Prezydium Krajowej Rady Narodowej wyższego stopnia“;

19. w art. 15, ust. 2 po wyrazie „małorolnych” wstawia się wyrazy „i średniorolnych“;

20. ust. (3), art. 15-go otrzymuje brzmienie:

„(3) Nowonabywcy mogą uzyskać w wypadkach zasługujących na uwzględnienie odroczenie pierwszej wpłaty na lat trzy. Odroczenia udziela Powiatowy Urząd Ziemski“;

21. w art. 16, zdanie pierwsze po wyrazie „powszechnych” dodaje się wyrazy „dla rozbudowy miast” oraz w zdaniu drugim skreśla się wyrazy „w terminie do 10 października 1944 r.“;

22. art. 17 skreśla się;

23. w art. 19 ust. (1) wyrazy: „poza obrębem wywłaszczonego majątku” zastępuje się wyrazami: „poza obrębem powiatu, w którym znajduje się wywłaszczony majątek“;

24. w art. 19, ust. (2) wyrazy: „z okupantem lub szczególnie ucierpieli od okupanta” zastępuje się wyrazami: „o Polskę demokratyczną“;

25. w art. 21, część 2 wyrazy: „z chwilą ogłoszenia niniejszego dekretu“ zastępuje się wyrazem „jednocześnie“.

Art. 2. Upoważnia się Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu dekretu z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. Nr 4, poz. 17) z uwzględnieniem zmian, wynikających z przepisów, wydanych do dnia ogłoszenia jednolitego tekstu z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów i ustępów.

Art. 3. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 4. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

Edward Osóbka-Morawski

Minister Rolnictwa

i Reform Rolnych: *Edward Bertold*